

Projekts (2. variants)

2026. gada
Rīgā

Noteikumi Nr. _____

**Grozījumi Latvijas Bankas 2023. gada 18. decembra noteikumos Nr. 265
"Kredītriska pārvaldīšanas noteikumi"**

Izdoti saskaņā ar
Kredītiestāžu likuma
34.² panta ceturto daļu un 55. pantu

Izdarīt Latvijas Bankas 2023. gada 18. decembra noteikumos Nr. 265 "Kredītriska pārvaldīšanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2023, Nr. 248) šādus grozījumus:

1. Izteikt 2.1. apakšpunktu šādā redakcijā:

"2.1. grāmatvedības standarti – starptautiskie grāmatvedības standarti, kas ieviesti ar Komisijas 2023. gada 13. augusta regulu (ES) Nr. 2023/1803, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002;"

2. Papildināt noteikumus ar 2.9. apakšpunktu šādā redakcijā:

"2.9. moratorijs – likumā vai uz tā pamata izdotajā normatīvajā aktā paredzēts pagaidu pasākums, kuru iestāde piemēro un uz noteiktu laiku groza kredīta līgumā noteikto maksājumu grafiku, apturot, atliekot vai samazinot maksājumus."

3. Papildināt noteikumus ar 2.¹ punktu šādā redakcijā:

"2.¹ Noteikumos lietotie termini "kredīts mājokļa iegādei" un "patēriņa kredīts" atbilst šo terminu lietojumam Latvijas Bankas noteikumos, kuri nosaka un regulē Kredītu reģistra darbību."

4. Izteikt 6. punktu šādā redakcijā:

"6. Šo noteikumu 0. punktā un 5.2.2. un 5.2.3. apakšnodaļā noteiktās uz aizņēmējiem vērsto instrumentu prasības iestāde nepiemēro kredītiem, kurus tā izsniedz citā dalībvalstī."

5. Svītrot 11. punkta pirmajā teikumā vārdus un iekavas "pieļaujamo kredītriska līmeni (riskā toleranci) un" un aizstāt trešajā teikumā vārdu "pieļaujamā" ar vārdu "vēlamā".

6. Aizstāt 13.2. apakšpunktā vārdu "pieļaujamo" ar vārdu "vēlamo".

7. Aizstāt 13.7. apakšpunktā vārdu "kredītriska" ar vārdiem "kredītrisku un tā".

8. Aizstāt 16. punktā vārdus "iekšējās kontroles" ar vārdu "pārvaldības".

9. Izteikt 22. punktu šādā redakcijā:

"22. Iestāde apvieno divus vai vairākus klientus savstarpēji saistītu klientu grupā, kā arī izstrādā šo noteikumu 60. punktā minēto procedūru savstarpēji saistītu klientu grupu identificēšanai saskaņā ar Komisijas 2023. gada 6. decembra deleģētajā regulā (ES) 2024/1728, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuros precizē, kādos apstākļos ir izpildīti nosacījumi savstarpēji saistītu klientu grupu identificēšanai, un Eiropas Banku iestādes 2026. gada 29. aprīļa pamatnostādņu Nr. EBA/GL/2017/15–rev1 "Pamatnostādnes par savstarpēji saistītiem klientiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 39. apakšpunktu" 5. sadaļā, 8. sadaļā un pielikumā noteiktajām prasībām."

10. Aizstāt 28.1. apakšpunktā vārdu "pieļaujama" ar vārdu "vēlama".

11. Svītrot 28.7. apakšpunktu.

12. Svītrot 29.4. apakšpunktā vārdu "scenārijus".

13. Papildināt 34. punktu pēc vārda "avoti" ar iekavām un vārdiem "(t. sk. tie, kas saistīti ar vides, sociālajiem un pārvaldības faktoriem)".

14. Aizstāt 38. punkta otrajā teikumā vārdus "iekšējās kontroles" ar vārdu "pārvaldības".

15. Izteikt 43. punktu šādā redakcijā:

"43. Fiziskajai personai piešķirtā kredīta mājokļa iegādei maksimālais atmaksas termiņš ir 30 gadu no līguma spēkā stāšanās datuma, bet patēriņa kredīta (t. sk. finanšu līzingu darījumiem) maksimālais atmaksas termiņš ir septiņi gadi no līguma spēkā stāšanās datuma. Ja iestāde veic atkārtotu aizņēmēja kredītpējas novērtējumu esošā kredīta mājokļa iegādei un patēriņa kredīta (t. sk. finanšu līzingu) līguma ietvaros vai piešķir jaunu kredītu hipotekārās pārkreditēšanas procesa ietvaros, šajā punktā minētos termiņus var noteikt no jaunā vai grozītā kredīta līguma spēkā stāšanās datuma."

16. Aizstāt 45. punkta ievaddaļas pirmajā teikumā vārdus "iekšējās kontroles" ar vārdu "pārvaldības".

17. Aizstāt 51. punktā vārdu "pieļaujamā" ar vārdu "vēlamā".

18. Aizstāt 59. punkta otrajā teikumā vārdus "risku kontroles" ar vārdiem "risku pārvaldības".

19. Izteikt 70. punktu šādā redakcijā:

"70. Atkāpes no šo noteikumu 69. un 71. punktā minētajiem ierobežojumiem un šo noteikumu 43. punktā minētajiem maksimālā termiņa ierobežojumiem, kā arī šo noteikumu 83. punktā minētajiem ierobežojumiem kalendārajā ceturksnī kopā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no iestādes vai prudenciālās konsolidācijas grupas līmenī fiziskajām personām no jauna piešķirto kredītu apmēra (balstoties uz pēdējo pieejamo informāciju par iepriekšējo kalendāro ceturksni). Šīs atkāpes ir pieļaujamas, ja aizņēmēja kredītpējas vērtējums liecina, ka viņš spēs atmaksāt kredītu, arī pārsniedzot šajā punktā minētos ierobežojumus. Iestāde dokumentē atkāpes veidu un spēj izskaidrot risku mazinošos elementus katrā konkrētajā gadījumā, kurā piemērots minētais izņēmums. Atkāpes iestāde piemēro individuālā līmenī, ja tā nav pakļauta konsolidētajai uzraudzībai, vai konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti, ja tā ir pakļauta konsolidētajai uzraudzībai."

20. Papildināt 81. punkta pirmajā teikumā iekavas ar vārdiem "kā arī nomas vai līzinga maksa par līgumu, kurā pienākums vai iespēja iegādāties līguma priekšmetu patērētājam nav noteikti ne pašā līgumā, ne kādā citā atsevišķā līgumā".

21. Aizstāt 102. punktā vārdus "risku un pārejas" ar vārdiem "un pārejas vides".

22. Aizstāt 128. punktā vārdus "risku kontroles" ar vārdiem "riska pārvaldības".

23. Papildināt noteikumus ar 142.¹ punktu šādā redakcijā:

"142.¹ Vides riskiem, kurus iestāde ir identificējusi kā būtiskus, ņemot vērā Eiropas Banku iestādes 2025. gada 8. janvāra pamatnostādņu Nr. EBA/GL/2025/01 "Pamatnostādnes par vides, sociālo un pārvaldības (VSP) risku pārvaldību" 11., 12., 13., 14. un 15. punktā noteikto, tā izstrādā kvantitatīvus kredītriska novērtēšanas rādītājus atbilstoši minēto pamatnostādņu 17., 18., 19., 20. un 69. punktā noteiktajam."

24. Aizstāt 164.3. apakšpunktā vārdu "kontroles" ar vārdu "pārvaldības".

25. Papildināt noteikumus ar 7.¹ nodaļu šādā redakcijā:

"7.¹ Moratorija piemērošana

172.¹ Iestāde, pārskatot kredīta līguma nosacījumus, piemēro moratoriju, ja tas atbilst visiem šiem nosacījumiem:

172.¹1. tas ir ieviests saistībā ar konkrētu krīzes situāciju vai citiem likumā definētiem apstākļiem;

172.¹2. tas attiecas uz likumā iepriekš noteiktu aizņēmēju grupu;

172.¹3. tas paredz vienīgi šo noteikumu 165. punktā paredzētos pasākumus;

172.¹4. tas netiek piemērots jauniem kredītiem, kas izsniegti pēc attiecīgās krīzes situācijas vai citu likumā definēto apstākļu iestāšanās.

172.² Iestāde izvērtē katru gadījumu individuāli un var neatzīt aizņēmēju par nonākušu finansiālās grūtībās, ja kredīta līguma nosacījumu pārskatīšana ir saistīta tikai ar moratorija pagaidu raksturu, kas īstermiņā ierobežo aizņēmēja ienākumus."

26. Aizstāt 189. punktā abreviatūru "EBIDTA" ar abreviatūru "EBITDA".

27. Papildināt 222. punkta pirmo teikumu pēc vārda "iestāde" ar vārdiem "ar paaugstinātu NPL aktīvu īpatsvaru atbilstoši šo noteikumu 9. nodaļai".

28. Aizstāt 233. punktā vārdus "risku kontroles" ar vārdiem "riska pārvaldības".

29. Aizstāt 250. punktā vārdus "risku kontroles" ar vārdiem "riska pārvaldības".

30. Aizstāt 251. punktā vārdus "risku kontroles" ar vārdiem "riska pārvaldības".

31. Aizstāt 255. punktā vārdu "pusgadā" ar vārdu "gadā".

32. Papildināt 256. punktu pēc vārdiem "iestādes valde" ar vārdiem "vai tās iecelta komiteja".

33. Papildināt 265. punktu ar otro teikumu šādā redakcijā:

"Veicot vides scenāriju analīzi (t. sk. stresa testēšanu un noturības analīzi), iestāde piemēro Eiropas Banku iestādes 2025. gada 4. novembra pamatnostādnes Nr. EBA/GL/2025/04 "Vides scenāriju analīzes pamatnostādnes" noteiktās prasības."

34. Aizstāt 266. punktā vārdus "iekšējās kontroles" ar vārdu "pārvaldības".

35. Informatīvajā atsaucē uz Eiropas Savienības direktīvām un citiem starptautiskajiem dokumentiem:

izteikt 3. punktu šādā redakcijā:

"3) Eiropas Banku iestādes 2026. gada 29. aprīļa pamatnostādnēm Nr. EBA/GL/2017/15–rev1 "Pamatnostādnes par savstarpēji saistītiem klientiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 39. apakšpunktu";

papildināt informatīvo atsauci ar 7. un 8. punktu šādā redakcijā:

"7) Eiropas Banku iestādes 2025. gada 8. janvāra pamatnostādnēm Nr. EBA/GL/2025/01 "Pamatnostādnes par vides, sociālo un pārvaldības (VSP) risku pārvaldību";

8) Eiropas Banku iestādes 2025. gada 4. novembra pamatnostādnēm Nr. EBA/GL/2025/04 "Vides scenāriju analīzes pamatnostādnes"."

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks